

○ (๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ ผบ E๔๐๓๘/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ ผบ E๑๑๓๐/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลจังหวัดกำแพงเพชร

วันที่ ๘ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ความแพ่ง

ระหว่าง	บริษัทโฮ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	โจทก์
	นายเสี้ยว คงสืบ ที่ ๑	
	นายบุญรอด สิทธิเขต ที่ ๒	จำเลย
เรื่อง	เข้าซื้อ คำประกัน โอนสิทธิเรียกร้อง	

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาเข้าซื้อ
รถจักรยานยนต์จากบริษัทอยุธยา แคปปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) มีจำเลยที่ ๒ ทำสัญญาคำ
ประกันโดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม หลังทำสัญญา จำเลยที่ ๑ ชำระค่าเช่าซื้อเพียง ๑๐ งวด และ
ผิดนัดตั้งแต่งวดที่ ๑๑ ประจำวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ เป็นต้นมา ต่อมา โจทก์รับโอนสิทธิเรียกร้อง
ที่มีต่อจำเลยทั้งสองจากบริษัทฯ โจทก์บอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้อง บอกเลิกสัญญา และเรียกให้
จำเลยทั้งสองส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้ดีแล้ว แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย
การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย โดยจำเลยทั้งสองต้องร่วมกันส่งมอบ
รถคันที่เช่าซื้อคืนโจทก์ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนเป็นเงิน ๔๗,๓๒๐ บาท และค่าเสียหายเป็นค่า
ขาดประโยชน์ เดือนละ ๑๐๐ บาท นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จนถึงวันฟ้อง เป็นเวลา ๒๐๒

/เดือน

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ฉบับนี้ได้จัดทำหรือแปลงให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใช้แทนต้นฉบับได้ ตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเก็บรักษาในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานศาลยุติธรรม

เอกสารฉบับนี้เป็นสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวซึ่งถือว่าเป็นสำเนาที่ได้รับรองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และให้ใช้แทนต้นฉบับได้ เลขอ้างอิง : CDN-E2504297275595 ออกให้ ณ วันที่ 2025-04-29 T14:04:09 +0700

(สามารถตรวจสอบสิ่งพิมพ์ออกทางเว็บไซต์ศาลยุติธรรม ได้ไม่เกิน 90 วันนับแต่วันดังกล่าว)

ผู้จัดทำพิมพ์ นายอัครชัย จันทร์ขอนแก่น โดยการขอคัดถ่ายและได้รับอนุญาต ณ วันที่ 29 เม.ย. 2568 เวลา 14:04:09 น.

ผู้ยื่นเอกสาร นางนุชจรี แสงนาค ณ วันที่ 14 มี.ค. 2566 เวลา 15:28:43 น. (กรณียื่นฟ้องหลังเวลา 16.30 น. หรือวันหยุดราชการ ถือว่าการยื่นมีผลในวันทำการถัดไป)

- ๒ -

เดือนเศษ แต่โจทก์ขอคิดเพียง ๒๐๒ เดือน เป็นเงิน ๒๐,๒๐๐ บาท กับค่าขาดประโยชน์ในอัตราเดือนละ ๑๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนหรือใช้ราคาแทนแก่โจทก์ ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนเป็นเงิน ๔๗,๓๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยทั้งสองชำระค่าขาดประโยชน์เป็นเงิน ๒๐,๒๐๐ บาท และค่าเสียหายอีกเดือนละ ๑๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยทั้งสองให้การว่า หลังจากจำเลยที่ ๑ ชำระค่าเช่าซื้องวดที่ ๑๐ ประจำวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๙ แล้ว ตัวแทนสำนักงานของบริษัทฯ ผู้ให้เช่าซื้อได้ติดต่อขอรับรถคืน จำเลยที่ ๑ จึงส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนบริษัทฯ ไปแล้วเมื่อประมาณต้นปี ๒๕๔๙ การที่โจทก์มาฟ้องเรียกให้จำเลยทั้งสองส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนและเรียกค่าขาดประโยชน์มาจึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต คดีนี้ โจทก์ฟ้องขอให้ชำระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ สิทธิเรียกร้องจึงมีอายุความ ๑๐ ปี เมื่อจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ครั้งสุดท้ายวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๙ แต่โจทก์เพิ่งฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ จึงเกิน ๑๐ ปี คดีของโจทก์จึงขาดอายุความ ขอให้ยกฟ้อง

ศาลแจ้งประเด็นข้อพิพาทให้คู่ความทราบว่า

๑. ฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่
๒. จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบโจทก์หรือไม่ เพียงใด

/พิเคราะห์

- ๓ -

พิเคราะห์พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบโดยจำเลยทั้งสองไม่สืบพยานแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ ตกลงทำสัญญาเช่าซื้อรถจักรยานยนต์จากบริษัทอยุธยา แคปปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) ราคาเงินสด ๓๔,๒๐๕.๖๑ บาท ชำระเงินดาวน์ ๑๐๐ บาท คงเหลือราคาเงินสด ๓๔,๑๐๕.๖๑ บาท ผลประโยชน์ ๒๗,๑๒๑.๓๓ บาท รวมเป็นค่าเช่าซื้อ ๖๑,๒๒๖.๙๔ บาท ผ่อนชำระเป็นงวดรายเดือน ๓๖ งวด งวดละ ๑,๘๒๐ บาท เริ่มชำระงวดแรกวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๘ และงวดต่อไปทุกวันที่ ๕ ของเดือนจนกว่าจะชำระเสร็จ มีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้าประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม หลังทำสัญญาและรับมอบรถจากบริษัทฯ แล้ว จำเลยที่ ๑ ชำระค่าเช่าซื้อเพียง ๑๐ งวด และผิดนัดชำระค่าเช่าซื้องวดที่ ๑๑ ประจำวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๙ เป็นต้นมา ต่อมา โจทก์รับโอนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อจำเลยทั้งสองจากบริษัทโดยชอบ คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยประการแรกว่าฟ้องของโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสองผิดสัญญาเช่าซื้อ โจทก์จึงมีหนังสือบอกเลิกสัญญาและทวงถามให้จำเลยทั้งสองส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืน แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย จึงฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืน หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน จึงเป็นกรณีที่โจทก์ฟ้องโดยอาศัยมูลหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อเป็นสำคัญ หาใช่การเรียกคืนโดยใช้สิทธิในฐานะเจ้าของเรียกทรัพย์สินจากผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ ไม่ ฟ้องโจทก์จึงมีอายุความ ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๐ ซึ่งตามสัญญาเช่าซื้อข้อ ๑๑ กำหนดให้จำเลยที่ ๑ มีหน้าที่ส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนต่อเมื่อสัญญาเช่าเลิกกัน

/ดังนี้

- ๔ -

ดังนี้ อายุความจึงเริ่มนับเมื่อสัญญาเช่าซื้อเลิกกัน ส่วนสัญญาเช่าซื้อเลิกกันเมื่อใดนั้น จำเลยทั้งสองให้การต่อสู้ว่าได้คืนรถคันที่เช่าซื้อแก่บริษัทฯ ไปแล้วตั้งแต่เมื่อต้นปี ๒๕๔๙ จึงเป็นกรณีที่จำเลยทั้งสองยกข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ จำเลยทั้งสองจึงมีภาระการพิสูจน์ เมื่อจำเลยทั้งสองไม่สืบพยาน ข้อเท็จจริงจึงไม่อาจรับฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองคืนรถคันที่เช่าซื้อแก่โจทก์แล้วตั้งแต่ต้นปี ๒๕๔๙ สัญญาเช่าซื้อจึงยังไม่เลิกกัน เพราะการคืนรถดังกล่าว ส่วนการที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ ก็หาได้เป็นผลให้สัญญาเช่าซื้อเลิกกันไม่ เนื่องจากตามข้อ ๑๑.๑ ดังกล่าวกำหนดว่าผู้ให้เช่าซื้อเมื่อมีสิทธิบอกเลิกสัญญากรณีผู้ให้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อติดต่อกัน ๓ งวด และผู้ให้เช่าซื้อต้องมีหนังสือบอกกล่าวให้ผู้ให้เช่าซื้อชำระค่าเช่าซื้อภายในเวลา ๓๐ วันแล้ว แต่ผู้ให้เช่าซื้อไม่ชำระ จึงให้สัญญาเลิกกัน หาใช่ว่าทันทีที่จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้ให้เช่าซื้อไม่ชำระค่าเช่าซื้อแล้วสัญญาเช่าซื้อจะเลิกกันทันทีไม่ ด้วยเหตุนี้ แม้จำเลยที่ ๑ จะผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๙ เป็นต้นไป เกิน ๓ งวดติดต่อกันก็ตาม แต่เมื่อไม่ปรากฏว่าบริษัทฯ มีหนังสือบอกกล่าวให้ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาแต่อย่างใด สัญญาเช่าซื้อจึงยังไม่เลิกกัน เพราะเหตุจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระค่าเช่าซื้อ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๙ ดังกล่าวจึงมิใช่วันที่สัญญาเช่าซื้อสิ้นสุดลง อายุความจึงยังไม่เริ่มนับในวันดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าหลังจากได้รับโอนสิทธิเรียกร้องแล้ว โจทก์มีหนังสือบอกเลิกสัญญาและบอกกล่าวให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ภายใน ๓๐ วัน จำเลยทั้งสองได้รับไว้เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ จึงต้องชำระหนี้ภายในวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ เมื่อจำเลยทั้ง

/สอง

- ๕ -

สองไม่ชำระหนี้ สัญญาเช่าซื้อจึงเป็นอันเลิกกันตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๕ เป็นต้นไป สิทธิเรียกร้องของโจทก์มีขึ้นนับแต่วันดังกล่าว โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ ยังไม่เกิน ๑๐ ปี ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบต่อโจทก์หรือไม่ เพียงใด เห็นว่า เมื่อสัญญาเช่าซื้อเลิกกันแล้ว จำเลยที่ ๑ ผู้เช่าซื้อต้องส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนและต้องชำระค่าเสียหายอื่นๆ ตามสัญญาเช่าซื้อแก่โจทก์ อย่างไรก็ตาม แม้สัญญาเช่าซื้อจะให้สิทธิแก่โจทก์ที่จะเรียกให้จำเลยชดใช้ราคาใช้แทน ค่าขาดประโยชน์และค่าเสียหายอื่นๆ ได้ แต่ข้อสัญญาดังกล่าวเป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าอันมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับ ซึ่งหากสูงเกินส่วน ศาลปรับลดลงเป็นจำนวนพอสมควรได้ สำหรับราคาใช้แทนราคารถที่เช่าซื้อ ที่โจทก์ขอมาจำนวน ๔๗,๓๒๐ บาท นั้น เมื่อราคาเช่าซื้อได้รวมเอาดอกเบี้ยล่วงหน้าตามจำนวนงวดที่ผ่อนชำระจนถึงวันครบกำหนดชำระเสร็จไว้แล้ว จึงไม่อาจนำเอาราคาเช่าซื้อเมื่อครบกำหนดมาเป็นฐานในการเรียกราคาใช้แทนได้ เมื่อพิเคราะห์ถึงราคาเงินลงทุน จำนวนเงินที่จำเลยชำระแล้ว และประโยชน์ได้เสียอื่นของโจทก์โดยรวมแล้ว นอกจากนี่ยังมีการใช้รถคันดังกล่าวมาก่อนบอกเลิกสัญญา ทำให้รถเสื่อมสภาพลงตามการใช้งาน ราคาที่โจทก์ขอมาจึงสูงเกินสมควร เห็นควรกำหนดราคาใช้แทนให้โจทก์เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท ส่วนที่โจทก์ขอดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของราคาใช้แทนนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปนั้น ราคาใช้แทนดังกล่าวเป็นกรณีที่ศาลวินิจฉัยให้จำเลยส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืน หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนแก่โจทก์ จำเลยที่ ๑

/ต้อง

- ๖ -

ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์เพื่อราคาวัตถุดิบไม่อาจส่งมอบได้เพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันเกิดขึ้นระหว่างผิदनัด โจทก์จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในเงินจำนวนดังกล่าวได้ตั้งแต่วันที่อันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกะประมาณราคานั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๕ แต่ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าเวลาอันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกะประมาณราคาอันหมายถึงเวลาที่ไม่สามารถส่งมอบรถที่เช่าซื้อเกิดขึ้นเมื่อใด จำเลยที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยในราคาใช้แทนนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา อันเป็นวันที่ศาลกำหนดราคาใช้แทนให้ และราคาใช้แทนนี้เป็นหนี้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างผิदनัดได้ด้วย โดยเห็นควรกำหนดให้ในอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี สำหรับค่าเสียหายเป็นค่าขาดประโยชน์นับจากวันผิदनัดถึงวันฟ้อง ที่โจทก์ขอมารวม ๒๐,๒๐๐ บาท นั้น จำเลยที่ ๑ ผิदनัดตั้งแต่วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ แต่โจทก์กับบริษัทฯ กลับปล่อยให้ระยะเวลาล่วงเลยถึง ๑๖ ปีเศษ ถึงเพิ่งฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีนี้ แสดงว่าโจทก์และบริษัทฯ มีส่วนทำให้เกิดความเสียหายอยู่ด้วย เมื่อพิเคราะห์ถึงประโยชน์อันชอบของโจทก์แล้ว เห็นควรกำหนดค่าขาดประโยชน์ก่อนฟ้องให้โจทก์ ๑๒ เดือน เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท ส่วนค่าขาดประโยชน์นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนหรือใช้ราคาแทนนั้น เมื่อจำเลยที่ ๑ มีหน้าที่ต้องส่งมอบให้แก่โจทก์ แต่จำเลยที่ ๑ ไม่ยอมส่งคืน ความเสียหายอันเกิดจากการขาดประโยชน์จากการใช้ทรัพย์สินจึงเกิดแก่โจทก์ตลอดเวลาที่จำเลยที่ ๑ ครอบครองรถที่เช่าซื้อ จึงเห็นสมควรกำหนดค่าขาดประโยชน์เดือนละ ๑๐๐ บาท แก่โจทก์ แต่ทั้งนี้ไม่เกิน ๖ เดือนสำหรับจำเลยที่ ๒ นั้น เมื่อตกลงยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม จึงต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ ด้วย

/พิพากษา

- ๗ -

พิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนโจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การ
ได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนเป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๕ ต่อปีนับแต่วันมี
คำพิพากษาเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าขาดประโยชน์แก่โจทก์
๑,๒๐๐ บาท กับค่าขาดประโยชน์อีกเดือนละ ๑๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๒๖ ตุลาคม
๒๕๖๕) เป็นต้นไป จนกว่าจะคืนรถคันที่เช่าซื้อหรือชำระราคาแทนเสร็จแก่โจทก์ แต่ทั้งนี้ไม่เกิน ๖ เดือน
กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ เฉพาะค่าขึ้นศาลให้จำเลยทั้งสองใช้แทนตาม
จำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดี โดยกำหนดค่าทนายความ ๓,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็น
พับ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

นางสาวเสาวนีย์ แซ่จาง

